

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
ФАКУЛЬТЕТ МОРСЬКОГО ПРАВА
КАФЕДРА МОРСЬКОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з НІПР

Сергій СЛОБОДЯН

***РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВознавство та морське право***

***PROGRAM OF THE DISCIPLINE
SCIENCE OF LAW AND MARITIME LAW***

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)

тип дисципліни _____ обов'язкова

мова(и) викладання _____ українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» є однією з складових комплексної підготовки фахівців галузі знань **І «Транспорт та послуги»** зі спеціальності **І5 «Морський та внутрішній водний транспорт»**, спеціалізації **І5.03 «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики»** освітня програма «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

«13» 03 2025 року – 19 с.

Розробник: **Філіппських Марія Олександрівна**, старша викладачка кафедри морського та господарського права _____

Проект робочої навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми:

кандидат технічних наук, доцент _____ **Віталій КОСТЮЧЕНКО**

Проект робочої навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» розглянуто на засіданні кафедри морського та господарського права.

Протокол № 10 від «14» 04 2025 року

Зав. кафедри морського та господарського права,

кандидатка юридичних наук, доцентка _____ **Катерина ДУБОВА**

Проект робочої навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» розглянуто Навчально-методичною комісією Факультету морського права.

Протокол № 9 від «21» 04 2025 року

Голова:

доктор юридичних наук, професор _____ **Дмитро БАРАНЕНКО**

Проект робочої навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» погоджено з навчальним відділом НУК імені адмірала Макарова

Голова відділу _____ **Андрій ЛАБАРТКАВА**

Проект робочої навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» розглянуто Навчально-методичною радою НУК імені адмірала Макарова.

Протокол № 5 від «21» 05 2025 року.

Голова НМР НУК

_____ **Сергій СЛОБОДЯН**

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	<i>7</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	<i>7</i>
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	<i>7</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	<i>8</i>
<i>6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування</i>	<i>11</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	<i>13</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	<i>17</i>
<i>9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна</i>	<i>17</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	<i>17</i>

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Правознавство та морське право» є невід’ємним складником формування професійної компетентності підготовки студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр» за спеціальністю спеціальності J5 «Морський та внутрішній водний транспорт» освітньої програми «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» є комплекс питань, що пов’язані у формуванні у студентів правової грамотності, щоб вони були гідними громадянами своєї країни, розуміли свою роль, можливості та відповідальність у суспільстві, знали свої права та обов’язки, а також отримали необхідні для їхньої професійної діяльності правові знання і придбали навички, які б дозволили їм самостійно розуміти діючі закони, юридичні норми, уміло розбиратися в них і застосовувати в професійній діяльності а також з правопорядком у Світовому океані та комерційним використанням Світового океану та морського дна.

Навчальна програма дисципліни «Правознавство та морське право» складається з двох модулів.

У першому модулі розглядаються поняття та джерела основних галузей права, співвідношення галузей права між собою. Також розглядаються питання функціонування законодавчої, виконавчої та судової влади. Застосування норм цивільного, трудового, кримінального права у професійній діяльності.

Другий модуль спрямований на отримання студентами знань в галузі морського права (в рамках міжнародних договорів та національного законодавства) в тій мірі, в якій вони пов’язані з обов’язками персоналу машинного відділення, в тому числі щодо правового режиму морських просторів, правового статусу капітана судна та екіпажу, правового регулювання безпеки людського життя на морі та охорони від забруднення навколишнього морського середовища.

Ключові слова: держава, закон, цивільне та сімейне право, кримінальне право, морське право, судно, чартер-партія, перевезення, договір.

Abstract

The academic discipline "Science of law and Maritime law" is an integral component of the formation of professional competence in the training of students who obtain the educational and qualification level "Bachelor" in the specialty J5 «Maritime and Inland Water Transport» of the educational program «**Operation of ship electrical equipment and automation features**».

The subject of study of the academic discipline "Science of law and Maritime law" is a complex of issues related to the formation of legal literacy in students, so that they are worthy citizens of their country, understand their role, opportunities and responsibilities in society, know their rights and obligations, and also received the legal knowledge necessary for their professional activities and acquired skills that would allow them to independently

understand current laws, legal norms, skillfully understand them and apply them in professional activities, as well as with the law and order in the World Ocean and the commercial use of the World Ocean and the seabed.

The curriculum of the discipline "Science of law and Maritime law" consists of two modules.

The first module examines the concepts and sources of the main branches of law, the relationship between branches of law. It also examines the issues of the functioning of the legislative, executive and judicial branches. The application of civil, labor and criminal law in professional activities.

The second module aims to provide students with knowledge of maritime law (within the framework of international treaties and national legislation) as it relates to the duties of engine room personnel, including the legal regime of maritime spaces, the legal status of the ship's captain and crew, legal regulation of the safety of human life at sea and protection from pollution of the marine environment.

Keywords: state, law, civil and family law, criminal law, maritime law, ship, charter party, transportation, contract.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань І Транспорт та послуги зі спеціальності	Обов'язкові компоненти освітньої програми Цикл професійної підготовки	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): І5 Морський та внутрішній водний транспорт	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету –		Семестр:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання доповідь - (назва)		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Лекції:	
		15 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Індивідуальні завдання -	
		Вид контролю: І-й семестр – залік	
		Форма контролю: Поточний – комбінований . Підсумковий – усний .	

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Правознавство та морське право» використовується для формування наступних компетентностей, визначених освітньою програмою:

ЗК15. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17. Здатність ухвалювати та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗФК5. Здатність здійснювати нагляд та контроль за виконанням вимог національного та міжнародного законодавства в сфері мореплавства та заходів щодо забезпечення охорони людського життя на морі, охорони і захисту морського середовища.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови немає.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

РН31. Знання міжнародних і вітчизняних нормативно - правових актів відносно безпеки людського життя на морі та охорони морського навколишнього середовища та забезпечення їх дотримання.

РН33. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формуванні нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення права.

ТЕМА №1. ПОНЯТТЯ ПРАВА, ЯК СОЦІАЛЬНОГО РЕГУЛЯТОРА ТА ЙОГО ОЗНАКИ.

Поняття права, як соціального регулятора та його ознаки. Нормативно – правові акти. Правовідносини. Законність, правопорядок і суспільний порядок. Правосвідомість та правова культура. Правова поведінка. Юридична відповідальність.

Основна література: [2, с. 62-150; 4, с. 24-35; 5, с. 89, 131-153].

ТЕМА №2. АДМІНІСТРАТИВНО – ПРАВОВІ НОРМИ. ФУНКЦІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.

Загальна характеристика державного управління. Адміністративно – правові норми. Функції, форми та методи державного управління. Законність і дисципліна в державному управлінні. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.

Основна література: [3, с. 52-150; 4, с. 30-35; 5, с. 89, 131-153].

ТЕМА №3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРУДОВОГО ПРАВА.

Загальна характеристика трудового права. Колективна угода та договір. Трудовий договір. Робочий час та час відпочинку. Трудова дисципліна. Матеріальна відповідальність. Соціальне забезпечення: поняття та види пенсій і допомог.

Основна література: [4, с. 50-100; 5, с. 30-33; 6, с. 56, 130-140].

ТЕМА №4. ПОНЯТТЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН.

Поняття цивільного права. Загальна характеристика цивільних правовідносин. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Право власності. Спадкування в Україні.

Основна література: [5, с. 60-80; 6, с. 37-40; 6, с. 46, 131-153].

ТЕМА №5. БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІ ФЕНОМЕНИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.

Історико правові аспекти корупції. Нормативне регулювання антикорупційної діяльності в Україні. Міжнародно-правові стандарти протидії корупції. Антикорупційні органи. Суб'єкти які здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції. Добročесність та громадська участь в заходах щодо запобігання і протидії корупції. Юридична відповідальність за корупційні та пов'язані з корупцією діяння. Роль вищої освіти в розбудові добročесності.

Основна література: [13-21].

Змістовий модуль 2. Загальнотеоретичні положення морського права.

ТЕМА №6. ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА МОРСЬКОГО ПРАВА: МІЖНАРОДНЕ МОРСЬКЕ (ПУБЛІЧНЕ) ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ МОРСЬКЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО, НАЦІОНАЛЬНЕ МОРСЬКЕ ПРАВО.

Поняття морського права. Джерела морського права. Морські простори під юрисдикцією прибережної держави. Міжнародно-правовий режим відкритого моря.

Інші морські простори.

Основна література: [2, с. 7-61; 4, с.7-9; 5, с. 9-44].

Додаткова література: [1-7].

ТЕМА №7. ПОНЯТТЯ СУДНА. ПОНЯТТЯ ВЛАСНИКА СУДНА ТА СУДНОВЛАСНИКА.

Поняття судна. Поняття власника судна та судновласника. Імунітет державних морських суден. Реєстрація суден та право на прапор. Склад екіпажу морського судна. Правовий статус капітана судна. Правове регулювання праці моряків.

Основна література: [1, Р. II; 4, с. 9-16; 5, с. 45-89] ; [1, Р. III; 4, с. 20-24; 5, с. 99-125].

Додаткова література: [1; 4, ст. 181]. [3].

ТЕМА №8. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ МОРЕПЛАВСТВА.

Організації, що приймають участь у вирішенні проблеми забезпечення безпеки мореплавства. Стандарти щодо конструкції, обладнання та обслуговування суден. Правові засоби попередження зіткнення на морі. Вимоги щодо підготовки морських фахівців. Вимоги щодо пошуку та рятування на морі.

Основна література: [2, с. 169-202; 4, с. 43-49].

Додаткова література: [1].

ТЕМА №9. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ МОРСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ВІД ЗАБРУДНЕННЯ.

Міжнародні конвенції щодо охорони морського середовища від забруднення. Характеристика Міжнародної конвенції про запобігання забрудненню із суден 1973 року. Цивільна відповідальність за збитки від забруднення нафтою. Регіональні угоди щодо охорони Чорного моря від забруднення. небезпечні вантажі.

Основна література: [2, с. 228-279; 4, с. 49-52].

Додаткова література: [2].

Тематичний план навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення права.												
Тема №1. Поняття права, як соціального регулятора та його ознаки.	9	1	1			7	38	1	1			9
Тема №2. Адміністративно – правові норми. Функції, форми та методи державного управління.	9	1	1			7						9
Тема №3. Загальна характеристика трудового права.	9	2	2			5						9
Тема №4. Поняття цивільного права. Загальна характеристика цивільних правовідносин.	9	2	2			5						9
ТЕМА №5. Боротьба з корупцією та академічна доброчесність: взаємопов’язані феномени сучасного суспільства.	9	2	2			5	7	1	1			5
Разом за змістовим модулем 1	45	8	8			29	45	2	2			41
Змістовий модуль 2. Загальнотеоретичні положення морського права.												
Тема №6. Поняття та структура морського права: міжнародне морське (публічне) право, міжнародне морське приватне право, національне морське право.	11	2	2			7	22	1	1			20
Тема №7. Поняття судна. поняття власника судна та судновласника.	11	2	2			7						
Тема №8. Правове забезпечення безпеки мореплавства.	11	2	2			7	23	1	1			21
Тема №9. Правове регулювання охорони морського середовища від забруднення.	12	1	1			10						
Разом за змістовим модулем 2	45	7	7			31	45	2	2			41
ІНДЗ	-					-	-					-
Усього годин за модулем 1	90	15	15			60	90	4	4			82
УСЬОГО ГОДИН	90	15	15			60	90	4	4			82

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема №1. Поняття права, як соціального регулятора та його ознаки.	1	1
2	Тема №2. Адміністративно – правові норми. Функції, форми та методи державного управління.	1	
3	Тема №3. Загальна характеристика трудового права.	2	
4	Тема №4. Поняття цивільного права. Загальна характеристика цивільних правовідносин.	2	
5	ТЕМА №5. Боротьба з корупцією та академічна доброчесність: взаємопов'язані феномени сучасного суспільства.	2	1
6	Тема №6. Поняття та структура морського права: міжнародне морське (публічне) право, міжнародне морське приватне право, національне морське право.	2	2
7	Тема №7. Поняття судна. поняття власника судна та судновласника.	2	
8	Тема №8. Правове забезпечення безпеки мореплавства.	2	
9	Тема №9. Правове регулювання охорони морського середовища від забруднення.	1	
Разом		15	4

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів:

- _____ підг
отовка до лекційних занять – **1 година на 1 лекцію;**
- _____ підг
отовка до практичних занять – **1 година на 1 заняття;**
- _____ Нап
исання МКР – **15 годин на 1 роботу;**
- _____ Підг
отовка до заліку – **14 годин на залік.**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій.	8	2
2	Підготовка до практичних занять.	8	2
3	Виконання МКР (2 МКР).	30	–
4	Виконання КР	–	64
5	Підготовка до заліку.	14	14
Разом		60	82

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

для всіх видів занять:

- робота з літературою – опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольно-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

- пояснення – словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;
- дискусія – обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;
- диспут – цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;
- демонстрування – наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами в їх природному вигляді;

для лекційних занять:

- лекція – усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;
- бесіда – питально-відповідний метод, завдання якого – спонукати здобувачів до актуалізації відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень; різновиди бесіди: репродуктивні (спрямовані на відтворення раніше засвоєного матеріалу), катехізічні (передбачають точне відтворення формулювань, запам'ятовування відповідей), евристичні (підводять здобувачів до самостійних висновків);
- ілюстрування – показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;

для практичних занять:

- вправа – планомірне, організоване, повторне виконання дій із метою оволодіння ними або підвищення їх якості;
- практична робота – метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків;
- дидактична гра – спеціально створена ситуація (модель реальності) для формування певних практичних навичок та умінь;
- інструктаж – ознайомлення зі способами виконання завдань, інструментами, матеріалами, технікою безпеки, показ операцій та організацію робочого місця;
- спостереження – тривале цілеспрямоване сприймання об'єктів чи явищ із фіксацією змін, які в них відбуваються, і виявлення на цій основі внутрішніх зв'язків і залежностей, розкриття сутності явищ;
- методи контролю і самоконтролю:
 - фронтальне опитування;
 - контрольні роботи, твори, диктанти, письмові заліки;
 - контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Альтернативно може застосовуватися наступна класифікація методів навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод – повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації здобувачами;
- репродуктивний метод – відтворення здобувачем способів діяльності за визначеним викладачем алгоритмом;

- проблемного викладу – постановка викладачем перед здобувачами проблеми і визначення шляхів її розв'язання з приховуванням можливих пізнавальних суперечностей;

- частково-пошуковий – метод, за якого певні елементи знань повідомляє викладач, а частину здобувачі здобувають самостійно, відповідаючи на поставлені запитання чи розв'язуючи проблемні завдання;

- дослідницький – творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення матеріалу дисципліни є:

- стандартизовані тести;
- аналітичні тести, реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

В процесі викладання навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» передбачено проведення поточного та підсумкового контролів.

Поточний контроль проводиться на семінарському (практичному) занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання модульних контрольних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Підсумковий контроль проводиться шляхом складання студентами в 1-му семестрі заліку з дисципліни «Правознавство та морське право». При цьому, студент який отримав 60 балів під час поточного контролю, за його бажанням може бути звільнений від заліку і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заліку, де студент може набрати до 40 балів. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. Так, під час поточного контролю студент може набрати до 60 балів шляхом отримання проміжних оцінок. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (відповіді на семінарських заняттях, написання та захист рефератів, виконання МКР). Питома вага заліку в загальній системі оцінок – 40 балів.

Право здавати залік надається студенту, якій з урахуванням максимальних балів поточного контролю набирає не менше 60 балів. Якщо студент набрав меншу кількість балів, то добрати необхідну кількість балів студент може за рахунок виконання індивідуальних завдань та поточного тестування або відпрацювання пропущених занять з відповідних тем курсу.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заліку.

Критерії оцінювання результатів навчання на семінарських заняттях для денної та заочної форми навчання

Відповіді на семінарах (бали)	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
1-1,5	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
0,5-0,9	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0,3-0,4	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0,1-0,2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Студент не дає відповіді.

Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт (далі – МКР)

В процесі викладання навчальної дисципліни «Правознавство та морське право» передбачено проведення двох контрольних заходів, на яких студенти пишуть 2 МКР, де кожна оцінюється до 22 балів.

В свою чергу, кожна МКР складатися із: тестових завдань, теоретичних понять та теоретичних запитань та/або задачі чи завдання.

1. Кожне **тестове завдання** складається з 5 тестів. Кожний варіант завдання має тільки одну правильну відповідь. За правильну відповідь нараховується 1 бал (разом 5 балів за всі правильні відповіді). За невірну відповідь бали не нараховуються.
2. За правильне **визначення поняття** нараховується 1 бал. В МКР дається 3 визначення, кожне з яких оцінюється в 1 бал (разом 3 бали за всі правильні поняття).
3. За відповідь на два **теоретичних питання** та/або розв'язання задачі чи виконання завдання студент може отримати до 7 балів (разом 14 балів за два теоретичних питання).

Відповідь на теоретичне питання або розв'язання задачі чи виконання завдання (бали)	Критерії
7	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
6	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
5	Відповідь частково правильна, містить декілька неточностей і недостатньо обґрунтована.
4	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
3	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок.
1-2	Відповідь взагалі не вірна та не обґрунтована.
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

Розподіл балів, які отримують студенти під час написання двох МКР

Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2				Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	44
22					22				

T1 – T9 – відповідні теми змістовних модулів: №1, №2.

Розрахунок балів за написання МКР

Вид завдання	Максимальна кількість балів
Тести	5х1 бал = 5 балів
Визначення поняття	3х1 бал = 3 бали
Теоретичне питання або розв'язання задачі	2х7 балів = 14 балів
Всього	22 бали

Критерії оцінювання виконання КР

Виконання студентами заочної форми навчання контрольної роботи (далі – КР) оцінюється до 56 балів і являється їх допуском до заліку.

Контрольна робота складається із чотирьох типів індивідуальних завдань:

1. Складання термінологічного словнику з дисципліни «Правознавство та морське право». Словник повинен містити мінімум 5 основних понять. За правильне визначення поняття нараховується 1 бал, за неправильне – бали не нараховуються. Так, за написання 5-ти правильних понять можна отримати 5 балів.

2. Відповідь на 3 теоретичні питання. Теоретичне питання виконується письмово, в обсязі, необхідному для надання обґрунтованої відповіді з посиланням на статті нормативно-правових актів, які використовувалися. За кожну правильну відповідь на теоретичне питання нараховується до 7 балів.

Відповідь на теоретичне питання (бали)	Критерії оцінювання
7	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
6	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
5	Відповідь частково правильна, містить декілька неточностей і недостатньо обґрунтована.
3-4	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1-2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок.
до 1	Відповідь взагалі не вірна та не обґрунтована.
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

Так, кожну правильну відповідь на теоретичне питання, в цілому, можна отримати 21 бал.

3. Тестові завдання. Кожне тестове завдання складається з 15 тестів. Кожний варіант завдання має тільки одну правильну відповідь. За правильну відповідь нараховується 1 бал (разом 15 балів за всі правильні відповіді). За невірну відповідь бали не нараховуються.

4. Написання та захист реферату (реферат виконується і здається разом з КР). За написання і захист реферату нараховується до 15 балів. Критерії написання, оцінювання та захисту рефератів наведені нижче.

Критерії оцінювання	Бали
Оформлення реферату (титольний лист, план, література та ін.).	1
Структурованість роботи (наявність чіткого, послідовного, логічного плану структури).	1
Чітке визначення актуальності теми , що висвітлюються у рефераті.	1
Змістовність основного тексту (широта і повнота висвітлення теми реферату в пунктах плану: питання, яке в ньому розглядається, викладене послідовно, логічно; текст повинен бути інформативним, об'єктивно передавати інформацію, відрізнятися повнотою викладу, а також коректно оцінювати матеріал, що міститься в першоджерелі).	5 Виконання від 90 % – 100% вимог – 5 балів Виконання 70% – 89% вимог – 4 бали Виконання 55% – 69% вимог – 3 бали Виконання 30% – 54% вимог – 2 бали Виконання менше 30% вимог – 1 бал

Бібліографія роботи (список використаної наукової літератури повинен містити мінімум 6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії).	1
Наявність емпіричної частини (висновки ґрунтуються на результатах проведеного дослідження, викладені з чітким формулюванням авторської позиції)	2 Виконання від 50 % – 100% вимог – 2 бали Виконання менше 50% вимог – 1 бал
Захист реферату (вміння стисло, логічно і повно доповісти про результати дослідження).	4 Виконання від 80 % – 100% вимог – 4 бали Виконання 65% – 79% вимог – 3 балів Виконання 50% – 64% вимог – 2 балів Виконання 30% – 49% вимог – 1 бал
Усього	15

Розрахунок балів за написання КР

Вид завдання	Максимальна кількість балів
Складання термінологічного словнику	5x1 бал = 5 балів
Відповідь на теоретичні питання	3x7 балів = 21 бал
Тестові завдання	15x1 бал = 15 балів
Написання та захист реферату	15 балів
Всього	56 балів

Критерії оцінювання результатів за виконання інших завдань

Вид завдання	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Участь (відповіді) на семінарських заняттях	8 x 2 бали = 16 балів	2 x 2 = 4 бали
Виконання КР	–	1 x 56 балів = 56 балів
Поточний модульний контроль - виконання МКР (2МКР)	2 x 22 бали = 44 балів	–
Всього	60	60

Критерії оцінювання заліку

Під час складання заліку студенти відповідають на заліковий білет, який вони вибрали власноруч.

Кожен заліковий білет містить три контрольні питання. Відповідь на кожне питання залікового білету оцінюється до 13,3 балів. Тобто після складання заліку студент може отримати до 40 балів, які додаються до суми балів, отриманої під час поточний контролю відповідного семестру.

Критерії відповіді на одне питання залікового білету

Відповідь на питання (бали)	Критерії оцінювання
12–(13,3-13,4)	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
9–11	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
6-8	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
3-5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1-2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок та не обґрунтована
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1-Т5	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	2х4=8	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	2
		Виконання МКР	22		
ЗМ 2	Т6-Т9	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	2х4=8	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	2
		Виконання МКР	22	Виконання КР	56
Підсумковий контроль		Залік	40	Залік	40
Сума			100		100

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Правознавство та морське право» для здобувачів вищої освіти.

2. Наповненість групи «Правознавство та морське право» в месенджері «Viber», «Telegram» для дистанційного навчання електронним варіантом КВК України, лекціями, підручниками та іншими матеріалами з навчальної дисципліни «Правознавство та морське право».

3. Наочні засоби: офіційний веб-сайт Верховної Ради України, Міністерства інфраструктури України, Морської адміністрації, Держрибагентства, Державного підприємства «Адміністрація морських портів України», морських портів, а також слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, навігаційні карти Чорного та Азовського морів, Бузького лиману.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основна література:

1. Кириченко В.М. Правознавство. Курс лекцій. Навчальний посібник. – Центр учбової літератури, 2021.
2. Молдаван В.В. Правознавство: Навч. Посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2021.
3. Основи правознавства: підручник / За ред. І.Б. Усенка. – К.: "Перун", 2020.
4. Основи права України/ За ред. В.Л. Копейчикова. – Львів: Оріян, 2020.
5. Основи правознавства України / С.В Ківалов, П.П. Музиченко та ін. – Х.: Одиссей, 2021.

6. Правознавство: Підручник. / За ред. В.Ф. Опришка, Ф.П. Шульженка.- Київ, КНЕУ, 2021.
7. Правознавство. Підручник для ВНЗ / За ред. А.М. Колодія та ін.. – К.: Правова єдність, 2021.
8. Шпиталенко Г.А., Шпиталенко Р.Б. Основи правознавства: Навч. посіб.- К.: Каравела, 2021.
9. Кузнецов С.О. Морське право: підручник / С.О. Кузнецов, Т.В. Аверочкіна. – Одеса: Фенікс, 2011.
10. Кодекс торговельного мореплавства України: кодекс України № 176/95-ВР від 23.05.1995 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80>
11. Кузнецов С.О. Морське право : підручн. / С.О. Кузнецов, Т.В. Аверочкіна. Одеса: Фенікс, 2011. – 382 с. – Режим доступу: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7438/Averochkina_30.pdf?sequence=1&isAllowed=y
12. Сандюк Г.О., Сікорський О. П. Морське право : навчальний посібник / Г.О. Сандюк, О. П. Сікорський – Миколаїв : НУК, 2019. – 166 с.
13. Ведель Д. Р. (2021). Переосмислення корупції в добу невизначеності. У Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади. Антологія (с. 285-359). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. URL: <https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/>
14. Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади. Антологія (с. 60-76). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. URL: <https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/>
15. Клітгард Р. (2021). До питання про патронів, агентів і клієнтів. У Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади. Антологія (с. 112-129). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. URL: <https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/>
16. Маркетт Г., Пайффер К. (2021). Боротьба з «реальною політикою» системної корупції: теоретичні дискусії і функціонування в «реальному світі». У Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади. Антологія (с. 158-182). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. URL: <https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/>
17. Мунджу-Піппіді А. (2021). Корупція: діагноз і лікування. У Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади. Антологія (с. 503-522). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. URL: <https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/>
18. Соловійов В. (2011). Теорія «раціонального злочину» як підґрунтя для антикорупційної політики. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України, № 4, с. 39-48. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vnadu_2011_4_7
19. Філіп М. (2021). Концептуалізація політичної корупції. У Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади. Антологія (с. 38-60). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. URL: <https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/>
20. Штефес К. Х. (2021). Теоритичні засади розуміння ролі корупції у пострадянських трансформаціях. У Дослідження корупції: теоретичні та концептуальні засади. Антологія (с. 588-623). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. URL: <https://acrec.org.ua/library/corruption-research-book/>

21. Becker, G. S. (1968). Crime and Punishment: An Economic Approach. Journal of Political Economy, 76, 169-217. URL: <https://www.nber.org/system/files/chapters/c3625/c3625.pdf>

Допоміжна література:

1. Міжнародна конвенція з охорони людського життя на морі (СОЛАС-74) (SOLAS): міжнародно-правовий документ, прийнятий 13.12.1974 року Міжнародною морською організацією // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Законодавство України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_251
2. Міжнародна конвенція по запобіганню забрудненню з суден 1973 року: міжнародно-правовий документ від 02.11.1973 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Законодавство України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_009#Text
3. Міжнародна конвенція ООН з морського права: міжнародно-правовий документ, прийнятий 10.12.1982 року Організацією Об'єднаних націй // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Законодавство України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057
4. Про транспорт: закон України № 232/94-ВР від 10.11.1994 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>
5. Цивільний кодекс України: кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
6. Господарський кодекс України: кодекс України № 435-IV від 16.01.2020 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
7. Про морські порти України: закон України № 4709-VI від 17.05.2012 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4709-17>

Інформаційні ресурси

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <https://mtu.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства інфраструктури України
4. <https://marad.gov.ua/ua> - офіційний сайт Державної служби морського та річкового транспорту України (Морської адміністрації)
5. <http://www.uspa.gov.ua/> - офіційний сайт Державного підприємства «Адміністрація морських портів України»
6. <https://www.portnikolaev.com/> - офіційний сайт Адміністрації Миколаївського морського порту
7. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.
8. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.